

# 11-та световна конференция на малинопроизводителите ще се проведе в България

Автор(и): Растителна защита

Дата: 02.05.2017 Брой: 5/2017



*Между 6-и и 9-и май 2018 г. в Арбанаси, Велико Търново ще се състои 11-та конференция на малинопроизводителите от цял свят. Международната асоциация на малинопроизводителите (The International Raspberry Organisation), със седалище Сантяго, Чили, провежда на всеки две години такива конференции, с цел обмяна на опит между водещите страни производителки на малини. Пазарът на меките плодове ще нараства с бързи темпове, включително и в България, където през последните години се отчита бавно, но сигурно увеличение на производството на малини.*

## Световният пазар на меките плодове нараства през последните години

Тенденциите за увеличаване на пазара на производителите на „суперплодове“ (група, в която попадат ягоди, малини, капини, боровинки, касис, френско грозде и дори годжи бери), бележи значителен ръст в световен мащаб. Меките плодове се превръщат в масов вкус чрез неспирно растящата търговия на хранителни продукти, отговаряща на нуждата за здравословен начин на живот в страните от ЕС, САЩ, Китай. Друга причина за тяхната експанзия е и липсата на основната характеристика от миналото на пазара на плодове и зеленчуци, а именно премахването на сезонната им наличност като пречка за трайно увеличаване на целогодишната им консумация. Пазарът на тези плодове придобива универсален вид и допълва традиционната прясна консумация с други търговски измерения – първично преработени (замразени), сушени, екстракти, сокове, масла, желета, сладка, конфитюри и високоспециализирани съставки за други хранителни продукти. Според оценки на ИнтелиАгро на база данни на ITC (International Trade Center) все още пазарът на прясната консумация доминира с 75% от международната търговия с меки плодове.

Най-голям дял към 2015 г. се пада на ягодите – 40%, но боровинките бързо ги настигат, а тмалините и къпините заемат трето място - с една четвърт от търговията и средногодишен темп на нарастване от 16% за последните пет години.

## Българските малини

През последните 10 години България успява да се наложи като производител на малини в Европа след страни като Полша и Сърбия, които заемат едни от първите места по износ на замразени меки плодове. В доклада, изнесен на конференцията на Международната Асоциация на малинопроизводителите в Сърбия през 2016 г. от Божидар Петков, председател на Българската Асоциация на малинопроизводителите, през 2015 г. страната ни е реколтирала 6550 т малини от 1513 ха в стопанства с раземри от 20 ха до 80 ха. Статистиката показва, че се наблюдава бавно, но сигурно увеличаване на производството на този плод през последните 10 години.

За сега България изнася предимно замразени малини, чийто общ дял в износа възлиза на 80 % от продукцията.

Благодарение на ценните си качества малината все повече се разпространява на територията на страната. Отглежда се почти навсякъде, като се използват иновативни методи (технология за отглеждане на малини, представена от швейцареца Дифенбах през 2009 г.), включваща специални фолиа за мулчиране, които предотвратяват развитието на плевели и увеличават производителността и метода за отглеждане на малини (високи лехи). Използването на “високи лехи” за засаждане на културата има подчертани предимства в равномерното разпределение на почвената влага и предотвратяване на отмиването на почвата в периоди на обилни валежи, както и запазване структурата на почвата по време на суша.

## Сортове

Най-голямо значение за промишлено производство на малини в нашата страната имат **ремонтантните сортове**, чиято първа реколта се залага по връхните части на новоизрасналите през текущата пролет издънки обикновено в края на лятото. Обикновено втората реколта е веднага на следващата пролет.

**Люлин** – Български сорт, създаден от Л. Христов през 1982 г. Растенията са умеренорастящи. Издънките са изправени, дебели, средно високи. Плодовете от лятно-есенната реколта започва да зреят през август и беритбеният период продължава до края на септември. Те са средно едри до едри, закръглено конични, червени. Плодовото месо е с добри до много добри вкусови и технологични качества. Препоръчва се за лятно-есенно реколтиране. Лятно-есенната родовитост е висока - до 10001500 кг от декар при поливни условия и до 700 кг без поливане.

Използват се за консумация в прясно състояние, особено подходящи са за преработка и замразяване. Отглеждането на този сорт го определя като много перспективен особено за райони не повисоки от 550-600 м за Северна България и до 650-700 м за Южна България, с топла и продължителна есен и равномерно разпределени валежи (650-700 мм). Устойчив е на дидимела и кониотириум.

**Херитидж** – създаден е в САЩ през 1969 г. и все още се смята за едно от постиженията в световната селекция на ремонтантни малинови сортове.

Растенията са умерено до силно растящи. Издънките са изправени, но полягат, средно дебели, светло канелени, със слаба червеникава отсенка, покрити с груби шипчета. Плодовете са средно едри, заоблени до заоблено конусовидни, тъмночервени. Плодовото месо е плътно, нежно с много добър сладко-кисел вкус приятен аромат. Подходящи са и за замразяване, а също и за преработване в компоти, сокове и сладка. Родовитостта е много висока - до 1 000 кг от декар при поливни условия и 650-700 при не поливни. Устойчив е на зимни студове, а също така на висока температура, въздушно и почвено засушаване по време на зреенето на плодовете. Чувствителен е към антракноза, а по-слабо към дидимела. Сортът е подходящ за отглеждане в райони с по-прохладен и влажен климат през втората половина на лятото, предимно за лятно-есенната реколта и задължително при поливни условия.

Други сортове, които се реколтират в България са: Виламет, Микер, Шопска алена, Български рубин. В института по земеделие – Карнобат се предлагат и българските сортове Искра, Самодива, Костинбродска и Есенна позлата, която е създадена през 1984 г. за любителско отглеждане и е подходяща само за пряка консумация. Декоративните ѝ качества, заслужават вниманието и на любителя градинар.

## Биологично производство

За първи път в България е разработена иновативна технология за биологично производство на малини от сортовете Виламет и Люлин, която беше удостоена с приза „Златен медал“ на АГПА 2017 за създадената „Технология за биологично производство на малини“. Научният продукт може да бъде използван от производители или кооперативни сдружения, занимаващи се с производство на биологични плодове от малини. Технологията за биологично производство включва еколого-съобразни методи и средства за контрол на вредителите на малината: оценка на риска от заболяване на почвени фитопатогенни гъби на кореновата система и стъблени вредители преди създаване на промишлено насаждение. Предимствата на създадената технология не се изчерпват само с продукция с отлични качества, но и значително намаляват използването на биофунгициди и инсектициди.

Биологичното производство на малини нараства с 3% всяка година от общите площи.